

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 28 juni 2021
Onderwerp Antwoorden Kamervragen over het bericht 'Sociaal sekswerker hunkert naar erkenning: 'Mensen met een beperking hebben ook behoeften en fantasieën''

Ons kenmerk
3369738

Uw kenmerk
2021Z09729

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

In antwoord op uw brief van 3 juni 2021 deel ik u mee, mede namens de minister voor Medische Zorg en Sport, dat de schriftelijke vragen van de leden Tellegen (VVD) en Wiersma (VVD) over het bericht 'Sociaal sekswerker hunkert naar erkenning: 'Mensen met een beperking hebben ook behoeften en fantasieën'', worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Staatsecretaris van Justitie en Veiligheid,

Ankie Broekers-Knol

Antwoorden van de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de minister voor Medische Zorg en Sport op de schriftelijke vragen van de leden Wiersma en Tellegen (beiden VVD) over het bericht 'Sociaal sekswerker hunkert naar erkenning: 'Mensen met een beperking hebben ook behoeften en fantasieën''.
(ingezonden 3 juni 2021, 2021Z09729)

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
28 juni 2021

Ons kenmerk
3369738

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel 'Sociaal sekswerker hunkert naar erkenning: 'Mensen met een beperking hebben ook behoeften en fantasieën''?¹

Antwoord op vraag 1

Ja, ik ben bekend met het artikel.

Vraag 2

Bent u het ermee eens dat sekswerk een normaal beroep is en ook op die manier moet worden gezien en georganiseerd?

Antwoord op vraag 2

Ja, daar ben ik het mee eens.

Vraag 3

Bent u het ermee eens dat seksverzorgenden een belangrijke vorm van ondersteuning kunnen bieden aan mensen met een beperking en dat een mogelijk taboe hierop onwenselijk is?

Antwoord op vraag 3

Persoonlijke voorkeuren en keuzes ten aanzien van (beleving van) seksualiteit zijn onderdeel van het recht op lichamelijke integriteit. Dat geldt ook voor mensen met een beperking die in hun seksuele behoeften voorzien door middel van een sociaal sekswerker. Hier zou geen taboe op moeten rusten. Desalniettemin bevinden thema's rondom seksualiteit en meer nog thema's rondom betaalde seksualiteit zich al snel in de taboesfeer. Ik probeer door het steunen van de Sekswerk Alliantie Destigmatisering stigma's op dit vlak tegen te gaan.

Vraag 4

Kunt u een overzicht geven van hoeveel mensen dit type werk doen en hoeveel mensen dit type ondersteuning nu afnemen?

Antwoord op vraag 4

Een dergelijk overzicht is niet voorhanden, omdat dergelijke gegevens niet geregistreerd worden.

¹ <https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/sociaal-sekswerker-hunkert-naar-erkenning-mensen-met-een-beperking-hebben-ook-behoeften-en-fantasieen~b68bfb64/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Vraag 5

Kunt u inzicht geven in welke verschillende typen verzorging van elkaar zijn te onderscheiden en in hoeverre daar bijvoorbeeld ook een opleiding voor gevolgd wordt? Is op dit laatste punt ook overleg met bijvoorbeeld het onderwijsveld, voor het faciliteren van opleiding en training?

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Antwoord op vraag 5

Sekswerkers en seksverzorgenden houden geen overzicht bij van de verschillende typen verzorging die aan een klant worden geboden. Er is geen overleg met het onderwijsveld over dit onderwerp.

Datum
28 juni 2021

Ons kenmerk
3369738

Vraag 6

In hoeverre is dit type ondersteuning vergunningplichtig, of geldt hier een verbijzondering? En onder welke wet- en regelgeving valt dit type ondersteuning? Hoe wordt dit gefinancierd?

Antwoord op vraag 6

Sociaal sekswerk is een vorm van sekswerk. Op grond van de Gemeentewet artikel 151a kan een gemeente voorschriften stellen met betrekking tot het bedrijfsmatig geven van gelegenheid tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde tegen betaling. Dit betreft bijvoorbeeld seksclubs maar ook escortbedrijven. Overige vormen van sekswerk, zoals zelfstandig werkende sekswerkers, zijn op dit moment niet vergunningplichtig. Financiering van alle vormen van sekswerk is in beginsel aan de cliënt die de diensten afneemt.

Vraag 7

Begrijpt u de in het artikel geciteerde reactie van de voormalige minister van Gehandicaptenzaken Rick Brink, waarin hij stelt dat een voorstel zoals het verbod op betaalde seks mensen met een beperking de mogelijkheid op een volwaardig seksleven ontnemt?

Antwoord op vraag 7

Ik begrijp wat de dhr. Brink in dit artikel zegt in reactie op het voorstel voor een verbod op betaalde seks en ik onderschrijf dat een eigen persoonlijke beleving van seksualiteit onderdeel is van een volwaardig leven. Het huidige kabinet staat een dergelijk verbod niet voor. De Wet regulering sekswerk (hierna Wrs) die aan uw Kamer is aangeboden, voorziet in verdere regulering van de seksbranche. Als het wetsvoorstel wordt aangenomen is sociaal sekswerk nog steeds mogelijk, indien de individuele sekswerker of het bedrijf waar hij/zij werkt, beschikt over een vergunning.

Vraag 8

Kunt u inzicht geven in de manier waarop deze vorm van ondersteuning op dit moment mogelijk is binnen alleen bestaande hulp- en verzorgingsarrangementen? Kunt u daarbij onderscheid maken tussen de verschillende typen regelingen, zowel centraal als decentraal, die hiervoor kunnen worden aangewend?

Antwoord op vraag 8

Het betreft hier geen hulp- of verzorgingsarrangement binnen een bestaande (wettelijke) regeling.

Vraag 9

Herkennt u het beeld dat de mate waarin sociaal sekswerk nu wordt gefaciliteerd, afhangt van de gemeente waar je woont? Bent u het ermee eens dat op dit punt de behoefte aan ondersteuning leidend moet zijn?

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Antwoord op vraag 9

Dit beeld herken ik niet, omdat sociaal sekswerk geen vorm van hulp of ondersteuning is die op dit moment onder één van de wettelijke verantwoordelijkheden van een gemeente te plaatsen is. Uit recente jurisprudentie blijkt dat ook de rechter in hoger beroep heeft bepaald dat het vervullen van seksuele behoeften niet onder de reikwijdte van de Wmo 2015 valt.² Ook het oordeel van een seksuoloog dat (de bevrediging van) seksuele behoeften voor mensen met een beperking volkomen normaal zijn, leidde in deze zaak niet tot een ander oordeel van de Centrale Raad van Beroep. De (lokale) overheid heeft dus op dit moment geen wettelijke rol in het voorzien in deze behoefte.

Datum
28 juni 2021

Ons kenmerk
3369738

Vraag 10

Bent u het er voorts mee eens dat dit type werk en dit type ondersteuning van belang is voor mensen met een beperking en ook als zodanig moet worden behandeld? En bent u bereid om in dat kader ook verder onderzoek te doen of en hoe deze vorm van ondersteuning beter dient te worden georganiseerd?

Antwoord op vraag 10

In het kader van het programma Volwaardig leven laat de minister voor Medische Zorg op korte termijn een onderzoek uitvoeren met als doel:

- meer inzicht te verkrijgen in de impact van het ervaren van intimiteit en seksualiteit voor mensen met beperkingen in verschillende levensfasen;
- te kijken hoe we op basis daarvan (toekomstige) zorg- en ondersteuningsprofessionals zouden moeten toerusten met specifieke kennis en vaardigheden om mensen met een beperking en hun netwerken te ondersteunen rondom intimiteit en seksualiteit, met aandacht voor de diversiteit van de doelgroep;
- en te bezien wat er zou moeten gebeuren om het maatschappelijke taboe rondom intimiteit en seksualiteit voor mensen met een beperking te doorbreken, teneinde hun weerbaarheid, kwaliteit van bestaan en de ontwikkeling van een seksuele identiteit te bevorderen.

² <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CRVB:2019:1776>